

B 287/præsidiets

Behandles i:
Præsidiets

Bilag:
- ministerrådsforslag

J.nr. 13-00203-3

Præsidiets betænkning over

Ministerrådsforslag om retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014

1. Præsidiets forslag

Præsidiets foreslår, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at under hensyntagen til de synspunkter, som fremkommer i
at denne betænkning (B 287/præsidiets), gennemføre
retningslinjerne for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland,
Letland og Litauen fra 2014 som beskrevet i forslaget

2. Baggrund

Ministerrådsforslaget om retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014 skal erstatte de hidtidige retningslinjer, der udløber ved udgangen af 2013. Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal supplere de nordiske landes bilaterale samarbejde med de tre baltiske lande, og skal foregå på områder, hvor det fællesnordiske samarbejde giver en større nordisk nytte end bilateralt samarbejde.

3. Høring

I modsætning til tidligere har Nordisk Råd været inddraget i en høringsproces omkring de reviderede retningslinjer. Retningslinjerne er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de nordiske landes udenrigsministerier, og Nordisk Råd er blevet hørt i processen. Nordisk Råds NB8-rapportør har været til møde med arbejdsgruppen, og Nordisk Råd har også skriftligt sendt synspunkter til de reviderede retningslinjer. Det er positivt, at der står i retningslinjerne, at "i udviklingen og gennemførelsen af samarbejdet fortsættes dialogen med Nordisk Råd".

4. Præsidiets synspunkter

Nordisk Råd har som Nordisk Ministerråd haft et tæt samarbejde med de baltiske lande, siden de igen blev selvstændige i 1991. På parlamentarisk niveau sker samarbejdet med Baltisk Forsamling. Efter de baltiske lande blev medlemmer af EU i 2004, er der nu i endnu højere grad tale om ligeværdige partnere, så Nordisk Råd støtter forslag om fælles finansiering af projekter og programmer.

Nordisk Ministerråd omfatter ikke endnu det forsvarspolitiske samarbejde, men Nordisk Råd har med temasession i Stockholm om udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål opprioriteret også det forsvarspolitiske samarbejde. De baltiske lande er inkluderet i noget af NORDEFKO-samarbejdet, og det er politisk samarbejde mellem NB8-forsvarsministrene. Også indenfor det parlamentariske samarbejde mellem Baltisk Forsamling og Nordisk Råd har f.eks. Gade/Birkaus-rapporten været til debat. Temaet er altså relevant også som et element af udenrigs- og sikkerhedspolitisk samarbejde.

5. Konklusion

På baggrund af ovenstående foreslår Præsidiets, at

Nordisk Råd rekommanderer Nordisk Ministerråd,

at under hensyntagen til de synspunkter, som fremkommer i
at denne betænkning (B 287/præsidiets), gennemføre
retningslinjerne for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland,
Letland og Litauen fra 2014 som beskrevet i forslaget

Torshavn den 24. september 2013

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (M)

Helgi Hjörvar (A)

Høgne Hoydal (T)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Juho Eerola (saf)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (saml)

Marit Nybakk (A)

Ása Torstensson (C)

Nordisk Råd

B 287/præsidiets

Behandles i:
Præsidiets

Bilag:
- ministerrådsforslag

J.nr. 13-00203-3

Ministerrådsforslag om retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014

Under henvisning til:

- Retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014
- Retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen 2009-2013

beslutter Nordisk Ministerråd (Samarbejdsministrene) at revidere retningslinjerne for samarbejdet med Estland, Letland og Litauen, som beskrevet i ovennævnte dokument.

Retningslinjerne beskriver Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen og skal være grundlag for samtlige ministerråds samarbejde med de tre baltiske lande.

Nordisk Ministerråd vil rapportere om resultaterne af de nye retningslinjer som en integreret del af ministerrådets arbejde med budgettering og resultatrapportering.

Hovedpunkter i de nye retningslinjer er:

- Samarbejdet skal bidrage til at skabe en stærk Østersøregion og mindske velfærdskløften mellem landene i regionen og sker med udgangspunkt i fælles værdier om menneskerettigheder, tolerance, ligestilling og god forvaltningsskik.
- Samarbejdet kan udvikles på alle områder af fælles interesse for de nordiske og baltiske lande. De konkrete samarbejdsområder vil for hvert år blive fastlagt i virksomhedsplanerne for ministerrådets kontorer i de baltiske lande.
- Samarbejdet har fokus på følgende prioriterede områder, som særligt er i de nordiske landes interesse:

- Problemstillinger af grænseoverskridende karakter, som påvirker de nordiske og baltiske lande, såsom organiseret kriminalitet, menneskehandel og miljøspørgsmål.
- Økonomisk og social udvikling, herunder *Corporate Social Responsibility* (CRS), demografi, parlamentarikersamarbejde og NGO-samarbejde.
- Samarbejdet er et samarbejde på områder af fælles interesse og skal finansieres på lige fod ud fra de i retningslinjerne fastlagte principper.
- Retningslinjerne er uden udløbsdato, men vil blive evalueret tre år efter deres ikrafttræden.

Nordisk Råd

B 287/præsidiumet

Behandles i:
Præsidiumet

Bilag:
- ministerrådsforslag

J.nr. 13-00203-3

Baggrund og formål:

De nye retningslinjer for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014 er baseret på erfaringer med Retningslinjerne for perioden 2009-2013, som blev godkendt af Nordisk Råds Session i 2008. De nye retningslinjer tager udgangspunkt i erfaringerne med det hidtidige samarbejde med de baltiske lande, herunder også NMRs engagement i EU's Østersøstrategi.

Retningslinjerne er udarbejdet af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra de nordiske landes udenrigsministerier. Nordisk Råd, de baltiske lande og øvrige regionale råd er blevet hørt i processen.

Med de nye retningslinjer fra 2014 understreger de nordiske landes regeringer nødvendigheden af at fortsætte og udvikle det nordiske samarbejde med Estland, Letland og Litauen.

NMRs samarbejde med Estland, Letland og Litauen fra 2014

Nordisk Ministerråd har siden 1991 opbygget et tæt samarbejde med Estland, Letland og Litauen. Nordisk Ministerråd ønsker at fastholde og udbygge samarbejdet, som kan bidrage til at skabe en stærk Østersøregion og mindske velfærdskløften mellem landene i regionen. Samarbejdet sker med udgangspunkt i fælles værdier om menneskerettigheder, tolerance, ligestilling og god forvaltningsskik.

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal supplere de nordiske landes bilaterale samarbejde med de tre baltiske lande, og skal foregå på områder, hvor det fællesnordiske samarbejde giver en større nordisk nytte end bilateralt samarbejde.

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal også bidrage til etablering af netværk og erfaringsudveksling mellem landene. Dette skal bidrage til en fortsat udvikling af den nordisk-baltiske samhörighed og fælles forståelse.

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen skal ikke overlape med de eksisterende regionale samarbejdsfora, men skal medvirke til at facilitere et bredere regionalt samarbejde i regionen gennem at supplere og udbygge eksisterende netværk i regionen. Samarbejdet skal bidrage til at styrke Den Nordlige Dimension og EU's Østersøstrategi og andre overordnede politiske rammeværk for Østersøregionen. Nordisk Ministerråd har et særligt tæt samarbejde med Østersørådet (CBSS).

Samarbejdets gennemførelse

De nordiske samarbejdsministre har det overordnede ansvar for Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen og varetager den overordnede koordination af samarbejdet.

Indenfor rammerne af de nordiske landes formelle samarbejde i Nordisk Ministerråd samarbejdes der på flere områder mellem fagministerråd og

embedsmandskomiteer og tilsvarende fagministre og embedsmænd i Estland, Letland og Litauen. Samarbejdet omfatter fælles programmer, fælles projekter og udvikling og koordination af policies. Dette støtter og sker sideløbende med de otte landes udenrigsministres NB8 samarbejde om udenrigs- og sikkerhedspolitiske spørgsmål.

Nordisk Råd

B 287/præsidiumet

Behandles i:
Præsidiumet

Bilag:
- ministerrådsforslag

J.nr. 13-00203-3

Samarbejdet mellem de nordiske fagministerråd og deres modparter i de baltiske landes administrationer er først og fremmest et politisk samarbejde, som skal styrkes og udbygges på områder, hvor der er en fælles interesse for det. Det kan ske i form af eksempelvis politiske erklæringer, samarbejdsaftaler eller fælles programmer og projekter.

Nordisk Ministerråds kontorer i Tallinn, Riga og Vilnius har en central rolle i udviklingen af samarbejdet. Kontorerne identificerer samarbejdsområder af interesse for de baltiske lande og identificerer mulighederne for udvikling af det nordisk-baltiske samarbejde. Kontorerne arbejder tæt sammen med NMRs fagministerråd og bistår fagministerrådene i gennemførelsen af samarbejdet. Kontorerne har også tæt kontakt til de nordiske landes ambassader i Estland, Letland og Litauen og har en central koordinerende rolle i gennemførelsen af fællesnordiske initiativer på områder af nordisk nytte. Kontorerne udfører endvidere opgaver som program- og projektadministrator, både af fællesnordiske projekter og af øvrige projekter såsom EU-projekter.

I udviklingen og gennemførelsen af samarbejdet fortsættes dialogen med Nordisk Råd.

Samarbejdets prioriteter

Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen kan udvikles på alle områder af fælles interesse for de nordiske og baltiske lande. De konkrete prioriteter fastlægges i fagministerrådernes egne programmer for samarbejdet samt i de årlige virksomhedsplaner for Nordisk Ministerråds kontorer.

De konkrete aktiviteter i kontorerne virksomhedsplaner skal gennem forankring i det relevante fagministerråd afspejle de nordiske landes prioriteringer i samarbejdet og de konkrete prioriteringer for samarbejdet i hvert af de baltiske lande. Et fagministerråds samarbejde med de baltiske lande finansieres som udgangspunkt fra fagministerrådets eget budget.

Der bør særlig fokuseres på følgende prioriterede områder, som særligt er i de nordiske landes interesse:

- Samarbejde om problemstillinger af grænseoverskridende karakter, som påvirker de nordiske og baltiske lande, såsom organiseret kriminalitet, menneskehandel og miljøspørgsmål.
- Styrkelse af den økonomiske og sociale udvikling, herunder Corporate Social Responsibility (CRS), demografi, parlamentarikersamarbejde og NGO-samarbejde.

Samarbejdets finansiering

Samarbejdet mellem Nordisk Ministerråd og Estland, Letland og Litauen er et samarbejde på områder af fælles interesse og skal finansieres på lige fod. For projektsamarbejde skal en ligelig fordeling (50-50) som hovedregel tilstræbes, mens samarbejde om fælles programmer skal finansieres med udgangspunkt i en BNI-fordeling, som afspejler den relative størrelse af landenes økonomier. De enkelte fælles samarbejdsprogrammer fast-

lægger størrelsen af deltagerbetaling, der som minimum bør udgøre 30 procent¹.

Kravet om ligelig finansiering kan fraviges i samarbejdet med NGO'er, hvor medfinansiering er en fordel, men ikke et absolut krav.

Monitorering og evaluering af samarbejdet

De nordiske samarbejdsministre har ansvaret for den overordnede monitorering og evaluering af Nordisk Ministerråds samarbejde med Estland, Letland og Litauen.

Samarbejdsministrene modtager årligt en rapport om samarbejdet fra Nordisk Ministerråds Sekretariat. Denne rapport viderefremmes til de nordiske landes udenrigsministerier og Nordisk Råd.

Samarbejdsministrene vil fastlægge behovet for evaluering af samarbejdet. En ekstern evaluering af samarbejdet skal foretages senest 3 år efter retningslinjernes ikrafttræden. Evalueringen skal blandt andet vurdere behovet for en revision af retningslinjerne. De enkelte initiativer og konkrete projekter vil løbende blive monitoreret og evalueret, og erfaringerne vil indgå i udviklingen af det videre samarbejde.

Nordisk Ministerråds Sekretariat vil på et generelt niveau holde de baltiske landes udenrigsministerier samt andre relevante myndigheder orienteret om virksomheden. De baltiske samarbejdspartnere har ansvaret for den faglige rapportering til relevante myndigheder i de respektive lande.

Profilering

Profilering af samarbejdet sker i overensstemmelse med Nordisk Ministerråds generelle profilerings- og kommunikationsstrategier.

Fagministre og samarbejdsministre skal bidrage til øget opmærksomhed og information om de fælles nordiske indsatser i Estland, Letland og Litauen. Denne opgave pålægges tillige ministerrådets sekretariat og institutioner samt kontorerne i de baltiske lande i samarbejde med de nordiske landes repræsentationer, og relevante nordiske og estiske, lettiske henholdsvis litauiske myndigheder.

Nordisk Råd

B 287/præsidiumet

Behandles i:
Præsidiumet

Bilag:
- ministerrådsforslag

J.nr. 13-00203-3

¹ Enkeltprojekter defineres som enkeltstående initiativer med et afgrænset formål, aktivitetsplan og budget og en afgrænset implementeringsperiode. Fælles programmer defineres som samarbejdsprogrammer, som aftales på politisk niveau mellem Nordisk Ministerråd og de baltiske lande, og som gennem en ansøgningsprocedure uddeler støtte til enkeltprojekter. Fælles programmer har en fælles nordisk-baltisk styregruppe og er ikke nødvendigvis tidsmæssigt afgrænset.